SODBA SODIŠČA (tretji senat)
z dne 9. februarja 2006*

V zadevi C-473/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi členov 68 ES in 234 ES, ki ga je vložilo Hof van Cassatie (Belgija) z odločbo z dne 22. oktobra 2004, ki je prispela na Sodišče 9. novembra 2004, v postopku

Plumex

proti

Young Sports NV,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, J. Malenovský (poročevalec), A. La Pergola, S. von Bahr in A. Borg Barthet, sodniki,

* Jezik postopka: nizozemščina.

generalni pravobranilec: A. Tizzano,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, zastopnica,

— za finsko vlado T. Pynnä, zastopnica,

— za švedsko vlado A. Falk, zastopnica,

— za vlado Združenega kraljestva E. O'Neill, zastopnica,

— za Komisijo Evropskih skupnosti A.-M. Rouchaud-Joët in R. Troosters, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. novembra 2005

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov od 4 do 11 in 14 Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 z dne 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih in gospodarskih zadevah v državah članicah (UL L 160, str. 37, v nadaljevanju: Uredba).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka na podlagi revizije, ki jo je družba Plumex vložila zoper odločbo, s katero je Hof van beroep te Gent pritožbo zoper sodbo prvostopenjskega sodišča, ki je odločalo o sporu med njo in družbo Young Sports NV, zavrglo kot prepozno.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 V skladu z drugo uvodno izjavo Uredbe zahteva dobro delovanje notranjega trga izboljšavo in pospešitev pošiljanja sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah med državami članicami zaradi vročanja.

4 Cilj Uredbe je tako izboljšati učinkovitost in hitrost sodnih postopkov z uvedbo načela neposrednega pošiljanja sodnih in zunajsodnih pisanj.

5 V skladu s členom 1(1) se Uredba uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, kadar je treba poslati sodno ali zunajsodno pisanje iz ene države članice v drugo državo članico zaradi vročitve.

6 Poglavje II Uredbe vsebuje določbe, ki predvidevajo različne načine pošiljanja in vročanja sodnih pisanj. Deli se na dva oddelka.

7 Oddelek 1 tega poglavja, v katerem so členi od 4 do 11, ureja prvi način pošiljanja in vročanja (v nadaljevanju: vročanje po organih), v okviru katerega poteka najprej pošiljanje pisanj med organi, ki jih imenujejo države članice, imenovanimi „organi za pošiljanje“ in „organi za sprejem“, neposredno in čim hitreje. Nato organ za sprejem sam vroči pisanje ali poskrbi za njegovo vročitev v skladu s pravom zaprošene države članice ali na posebnem obrazcu, ki ga zahteva organ za pošiljanje, če ta ni v nasprotju s pravom te države članice.

8 V skladu s členom 7 Uredbe je treba postopek za vročitev pisanja opraviti čim prej, da se vse potrebne formalnosti za vročanje opravijo v čim krajšem roku.

9 V Oddelku 2 Poglavja II Uredbe so predvideni „[d]rugi načini pošiljanja in vročitve sodnih pisanj“, to je pošiljanje po konzularni ali diplomatski poti (člen 12), vročanje po konzularnih ali diplomatskih predstavnikih (člen 13), vročanje po pošti (člen 14) in neposredno vročanje (člen 15).

10 Glede vročanja po pošti člen 14 Uredbe natančneje določa:

„1. Vsaka država članica ima pravico, da osebam, ki prebivajo v drugi državi članici, vroči sodna pisanja neposredno po pošti.

2. Vsaka država članica lahko v skladu s členom 23(1) določi pogoje, pod katerimi sprejema vročanje sodnih pisanj po pošti.“

11 Iz sporočil držav članic v skladu s členom 23 Uredbe (UL 2001, C 151, str. 4), kot so bile prvič spremenjene (UL 2001, C 202, str. 10), izhaja, da je Portugalska republika sprejela vročanje po pošti pod pogojem, da je opravljeno s priporočenim pismom s potrdilom o prejemu in da je priložen prevod.

Nacionalna ureditev

12 Iz člena 1051 belgijskega sodnega zakonika izhaja, da je rok za vložitev pritožbe en mesec od vročitve sodbe.

13 V skladu s to določbo v povezavi s členom 55 omenjenega zakonika se, kadar ena od strank, ki ji je vročena sodba, v Belgiji nima niti stalnega prebivališča, niti prebivališča, niti naslova za vročanje, rok za pritožbo podaljša za 30 dni, razen če prebiva v sosednji državi ali v Združenem kraljestvu.

14 Člen 40, prvi odstavek, tega zakonika določa, da osebam, ki v Belgiji nimajo niti stalnega prebivališča, niti prebivališča, niti naslova za vročanje, sodni vročitelj naslovi kopijo pisanja s priporočeno pošto na naslov njihovega stalnega prebivališča ali prebivališča v tujini in šteje se, da je vročitev opravljena z izročitvijo pisanja poštni službi, ki mora izdati potrdilo o oddaji pošiljke v obliki, predvideni v tem členu.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

15 Družbi portugalskega prava Plumex s sedežem na Portugalskem je bila na njen naslov v tej državi članici vročena sodba belgijskega sodišča prve stopnje, izdana v postopku med njo in Young Sports NV. Vročitev je bila opravljena po organih in tudi po pošti.

16 Družba Plumex je 17. decembra 2001 zoper to sodbo vložila pritožbo na Hof van beroep. To je pritožbo zavrglo kot prepozno, ker je presodilo, da je rok za pritožbo iz člena 1051 belgijskega sodnega zakonika potekel 11. decembra 2001, kajti rok je začel teči z dnem prve veljavno opravljene vročitve, v tem primeru po pošti.

17 Družba Plumex je zoper odločbo o zavrženju na Hof van Cassatie vložila revizijo, v kateri je navedla, da je treba Uredbo razlagati tako, da je vročitev po organih glavni način vročanja, ki ima prednost pred vročanjem po pošti. Tako je treba rok za pritožbo računati od dneva te glavne vročitve – ki je bila opravljena po vročitvi po pošti – saj je slednja zgolj drugotna.

18 V takih okoliščinah je Hof van Cassatie prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je vročitev iz členov od 4 do vključno 11 glavni način vročanja, vročanje neposredno po pošti iz člena 14 pa drugotni način vročanja, tako da ima takrat, kadar sta oba izvršena v skladu z zakonskimi določbami, prvi način prednost pred drugim?

2. Ali začne ob več vročitvah, ki so opravljene v skladu s členi od 4 do vključno 11, pa tudi neposredno po pošti v skladu s členom 14, naslovnikov rok za pritožbo

teči z dnem vročitve, opravljene v skladu s členi od 4 do vključno 11, in ne z dnem vročitve, opravljene v skladu s členom 14?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

19 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali obstaja hierarhično razmerje med načinom vročanja po organih in načinom vročanja po pošti, tako da ima takrat, kadar sta oba opravljena veljavno, prvi prednost pred drugim.

20 Takoj je treba poudariti, da nič v besedilu Uredbe ne kaže na to, da bi ta vzpostavljala hierarhijo med tema načinoma vročanja. Niti iz njenih uvodnih izjav niti iz njenih določb ne izhaja, da bi imel en način pošiljanja in vročanja, opravljen v skladu z Uredbo, nižji položaj od vročanja po organih.

21 Iz strukture in cilja Uredbe celo izhaja, da je njen namen zagotoviti učinkovito izvrševanje vročitve sodnih pisanj in pri tem upošteva tudi legitimne interese njihovih naslovnikov. Vendar, če lahko načeloma vsi načini vročanja, predvideni z Uredbo, zagotavljajo spoštovanje teh interesov, je treba glede na omenjeni cilj

omogočiti uporabo enega ali drugega ali celo hkrati dveh ali več načinov vročanja, ki se glede na okoliščine primera izkažejo za najbolj primerne ali najbolj ustrezne.

22 Upoštevajoč zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da Uredba ne vzpostavlja nobene hierarhije med vročanjem po organih in vročanjem po pošti, zato je sodno pisanje mogoče vročiti na enega ali drugega od teh načinov ali kumulativno.

Drugo vprašanje

23 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, na datum katere vročitve se je treba sklicevati pri določitvi začetka naslovnikovega procesnega roka, ki je vezan na izvršitev vročitve, in sicer ob kumuliranju vročanja po organih in vročanja po pošti.

24 Avstrijska vlada in Komisija Evropskih skupnosti v stališčih, predloženih Sodišču, izražata dvome o pristojnosti Sodišča, da odgovori na to vprašanje, ker naj bi se to vprašanje nanašalo zgolj na razlago nacionalnega prava. Kadar država članica omogoča vročanje sodne odločbe na različne načine, naj bi tako po belgijskem pravu začel rok načeloma teči od prve veljavne vročitve. Ta trenutek naj bi se določil v skladu s pravom zaprošene države članice in v vsakem primeru v skladu z notranjim pravom.

25 V zvezi s tem je treba opomniti, da so na podlagi ustaljene sodne prakse samo nacionalna sodišča, ki odločajo o sporu in morajo prevzeti odgovornost za sodno odločbo, ki jo bodo izdala, tista, ki glede na posebnosti vsake zadeve presojajo, ali je za izdajo njihove sodbe potrebno sprejetje predhodne odločbe in ali so vprašanja, ki jih postavljajo Sodišču, pomembna. Ker se postavljena vprašanja nanašajo na razlago prava Skupnosti, Sodišče načeloma mora odločati (glej zlasti sodbi z dne 13. marca 2001 v zadevi PreussenElektra, C-379/98, Receuil, str. I-2099, točka 38, in z dne 22. maja 2003 v zadevi Korhonen in drugi, C-18/01, Receuil, str. I-5321, točka 19).

26 Drugo vprašanje se nanaša na razmerja med različnimi načini vročanja, predvidenimi z Uredbo, in se torej nanaša na razlago prava Skupnosti.

27 Sodišče zato mora odločati.

28 Najprej, glede temelja iz odgovora na prvo vprašanje izhaja, da med vročanjem po organih in vročanjem po pošti ni hierarhije.

29 Nato je treba poudariti, da je treba zato, da določbam Uredbe, ki urejajo ta načina vročanja, ne bi odvzeli pomena, upoštevati vse pravne učinke veljavne izvršitev enega od načinov vročitve, in sicer ne glede na pozneje opravljeno drugačno vročitev.

30 Na koncu je treba poudariti, da je v skladu z drugo uvodno izjavo namen Uredbe hitrejše pošiljanje sodnih pisanj zaradi vročanja in torej zaradi odvijanja sodnih postopkov. Če se za izračun procesnega roka torej upošteva prva vročitev zadevnega pisanja, je naslovnik tega pisanja – na katerega se tak rok nanaša – dolžan čim prej pravno ravnati, kar omogoča pristojnemu sodišču, da čim prej odloči.

31 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba ob kumuliranju vročanj, opravljenih v skladu z Uredbo, upoštevati vročitev, ki je bila opravljena prva. Nič v Uredbi ne nasprotuje temu, da bi se tak pristop uporabil v razmerju med vročitvijo po organih in vročitvijo po pošti. Ob kumuliranju obeh načinov vročanja se je tako treba za določitev začetka naslovnikovega procesnega roka, ki je vezan na izvršitev vročitve, sklicevati na datum vročitve po pošti, če je bila opravljena prva.

32 Ta sklep nikakor ne posega v interese naslovnika sodnega pisanja, ker mu prva veljavna vročitev omogoča, da se dejansko seznani s tem pisanjem in da ima za pravno ravnanje na voljo dovolj časa. Tako okoliščina, da se pozneje isto sodno pisanje vroči drugače, v ničemer ne spremeni dejstva, da so bile te zahteve upoštevane že pri prvi vročitvi.

33 Na drugo vprašanje je torej treba odgovoriti, da se je treba ob kumuliranju vročitve po organih in vročitve po pošti za določitev začetka naslovnikovega procesnega roka, ki je vezan na izvršitev vročitve, sklicevati na datum prve veljavno opravljene vročitve.

Stroški

34 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Uredbo Sveta (ES) št. 1348/2000 z dne 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih in gospodarskih zadevah v državah članicah je treba razlagati tako, da ne vzpostavlja nobene hierarhije med načini pošiljanja in vročanja iz členov od 4 do 11 in načinom iz člena 14, in je zato sodno pisanje mogoče vročiti na enega ali drugega od teh načinov ali kumulativno.**

2. **Uredbo št. 1348/2000 je treba razlagati tako, da se je treba ob kumuliranju načinov pošiljanja in vročanja iz členov od 4 do 11 in načina iz člena 14 za določitev začetka naslovnikovega procesnega roka, ki je vezan na izvršitev vročitve, sklicevati na datum prve veljavno opravljene vročitve.**

Podpisi